RAADSVOORSTEL

raadsvergadering:	21 december 2011
onderwerp:	Rekenkameronderzoek WMO
bijlage:	ontwerp-besluit
datum:	12 december 2011
gemeenteblad I nr.:	115
agenda nr.:	18

Aan de gemeenteraad,

In de periode maart 2011 – september 2011 heeft de rekenkamer onderzoek gedaan naar het Wmo-beleid in Hilversum over de periode 2007 – 2010. De verstrijkdatum van het huidige beleidsplan was aanleiding voor de rekenkamer om terug te kijken op de afgelopen vier jaar.
Wat waren de doelstellingen? Hoe heeft burgerparticipatie vorm gekregen? Hoe is verantwoording over de uitvoering van het beleid aan de raad afgelegd? Met het antwoord op deze vragen beoogt de rekenkamer de raad behulpzaam te zijn in de discussie rondom het nieuwe Wmo-beleid.

Verloop onderzoek
Het onderzoek is uitgevoerd in twee fases. Een eerste algemene oriënterende fase en een tweede verdiepende fase gericht op prestatieveld 1 ´Sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, buurten en wijken´. De rekenkamer was benieuwd naar de preventieve werking van prestatieveld 1 op met name prestatieveld 6 ´individuele voorzieningen´. Leiden goede sociale netwerken in de buurt tot minder gebruik van bijvoorbeeld huishoudelijke verzorging of het gebruik van de OV-taxi?

In fase 1 is een analyse van de beleidskaders en financiële stukken uitgevoerd. Daarnaast zijn interviews gehouden met raadsleden, wethouders, ambtenaren, instellingen, en een vertegenwoordiging van de Wmo-raad. In fase 2 heeft een inventarisatie van doelstellingen, activiteiten en projecten behorend bij prestatieveld 1, plaats gevonden. Tevens zijn een drietal wijkcentra bezocht en is een vergelijking gemaakt met twee andere gemeentes.

Het feitenrapport is in concept voorgelegd aan de ambtelijke organisatie voor een controle op de juistheid van de feiten. Dit heeft geleid tot aan aantal verbeteringen in het rapport. Vervolgens heeft de rekenkamer de conclusies en aanbevelingen geformuleerd. Het definitieve rapport is voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders voor een bestuurlijke reactie. Deze treft u bijgaand aan. Het nawoord van de rekenkamer zal worden nagestuurd.

Conclusies
De belangrijkste conclusies zijn:

- Het Wmo-beleid in Hilversum is gedegen maar weinig vernieuwend. Veel bestaand beleid is voortgezet. Er zijn weinig nieuwe keuzes gemaakt. Instellingen die belast zijn met de uitvoering van de Wmo hebben het beleid daardoor grotendeels zelf ingevuld.
- Voor de gemeenteraad ontbreekt het totaaloverzicht, zowel financieel als inhoudelijk. De raad heeft onvoldoende in beeld hoeveel geld er in de Wmo als geheel en hoeveel in de afzonderlijke prestatievelden omgaat. Het is voor de gemeenteraad niet goed mogelijk om op hoofdlijnen te sturen.
- De doelstellingen zijn onvoldoende concreet en daardoor moeilijk meetbaar. Er vindt weinig structurele monitoring plaats. Het is daardoor niet goed te beoordelen of de activiteiten en resultaten van de instellingen bijdragen aan de doelstellingen van de gemeente.
- Aanvankelijk werden burgers en instellingen actief betrokken bij het opstellen van het beleid. Daarna is deze betrokkenheid minder geworden. Burgerparticipatie is hierdoor niet goed van de grond gekomen en er wordt niet optimaal gebruik gemaakt van de bij de instellingen aanwezige kennis en ervaring. De Wmo-raad functioneert goed.

- De verbinding tussen de prestatievelden wordt onvoldoende gelegd. Het Wmo-beleid van de gemeente Hilversum richt zich niet bewust op de mogelijke preventieve werking van prestatieveld 1 en hier wordt niet op gestuurd. Hiermee benut Hilversum onvoldoende de mogelijkheden om tot een integraler, effectiever en goedkoper Wmo-beleid te komen.

Aanbevelingen
Op grond van deze conclusies is een aantal aanbevelingen aan raad en college van burgemeester en wethouder, geformuleerd:

- De raad moet de komende beleidsperiode aangrijpen om gerichte beleidskeuzes te maken, bijvoorbeeld als het gaat om de doelgroepen waarop het beleid gericht moet zijn.
- Het college moet vervolgens deze keuzes vertalen in concrete(re) doelstellingen en meetbare indicatoren en prestatieafspraken met instellingen.
- Het college moet zorgen voor een inhoudelijk en financieel totaaloverzicht voor de raad. Hierbij is een duidelijke vertaling van het beleid (indicatoren en prestatieafspraken) naar de financiële kaders (begroting en jaarstukken) nodig.
- Om kwetsbare burgers goed en efficiënt te helpen, moet meer samenhang in het beleid komen. Dit geldt niet alleen voor het Wmo-beleid maar voor het hele sociale domein. Dat is van extra groot belang, omdat er grote veranderingen voor de deur staan, zoals de invoering van de Wet werken naar vermogen, de decentralisatie van de jeugdzorg en de overkomst van de begeleiding uit de Awbz. Het is aan de raad om hier richting aan te geven.
- Het bevorderen van de eigen kracht van burgers en informele netwerken worden de komende jaren nog belangrijker. Geef prestatieveld 1 daarom een centrale rol. Maak daarbij duidelijke keuzes en laat dit niet afhangen van wat er toevallig aan projecten wordt opgezet door professionele instellingen.
- Betrek instellingen en burgers actiever bij het beleid dan nu het geval is. Sluit aan bij thema´s die in de wijk leven. Stimuleer instellingen om meer vraaggericht te werken.

De rekenkamer verzoekt u in te stemmen met het onderzoeksrapport en de conclusies en aanbevelingen daaruit, over te nemen.

De fractie van GroenLinks maakt een voorbehoud. De overige fracties adviseren de raad positief.

Namens de Rekenkamer Hilversum,
dr. V.M.C. van Geen, Voorzitter

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Hilversum,

Gelezen het voorstel van de Rekenkamer Hilversum d.d. 14 november 2011 ;

BESLUIT:

In te stemmen met het onderzoeksrapport en de conclusies en aanbevelingen daaruit, over te nemen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van 21 december 2011,
de griffier, de voorzitter,

K.E. Driehuijs P.I. Broertjes